

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра криміналістики

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Криміналістика»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2022

Харків 2022

Силабус навчальної дисципліни «Криміналістика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 27 с.

Розробники:

Шевчук Віктор Михайлович, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри криміналістики;

Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри криміналістики;

Демідова Євгенія Євгенівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;

Капустіна Марієтта Владиславівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;

Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 8 від 16 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 07 червня 2023 р.)

Завідувач кафедри – Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 14 від 4 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Шевчук Віктор Михайлович, доктор юридичних наук,
професор

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Шевчук Віктор Михайлович, завідувач кафедри криміналістики, доктор юридичних наук, професор
Контактний телефон	057 704-16-15
E-mail	v.m.shevchuk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Шепітько Валерій Юрійович, професор кафедри криміналістики, доктор юридичних наук, професор
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	v.yu.shepitko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації з використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Демідова Євгенія Євгенівна, доцентка кафедри криміналістики, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	ye.ye.demydova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації з використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Капустіна Марієтта Владиславівна, доцентка кафедри криміналістики, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	m.v.kapustina@nlu.edu.ua

Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Назва навчальної дисципліни	Криміналістика
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Латиш Катерина Володимирівна, асистентка кафедри криміналістики, кандидатка юридичних наук
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	k.v.latysh@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації з використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкриваються предмет, система, методи та завдання криміналістики, а також зміст теорії криміналістичної ідентифікації, загальних положень та окремих галузей криміналістичної техніки, організації і планування розслідування, особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій, залучення експертів та проведення судових експертиз. Вивчаються можливості сучасної криміналістики у сфері протидії злочинності, криміналістичної методики, а також методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про основні проблеми загальної теорії криміналістики, зміст окремих галузей криміналістичної техніки, загальні положення криміналістичної тактики та її окремих елементів, тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій, специфіку розслідування окремих видів кримінальних правопорушень та основних умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення певних слідчих (розшукових) дій, застосування

методичних рекомендацій з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

Завдання:

- оволодіння основними поняттями та змістом криміналістики;
- опанування теоретичних основ криміналістики;
- засвоєння основних методів криміналістики;
- оволодіння технологіями виявлення, фіксації та вилучення слідів кримінальних правопорушень з використанням науково-технічних засобів;
- засвоєння наукових основ і принципів криміналістичної ідентифікації; основних понять і завдань криміналістичної техніки та системи криміналістичної тактики; понять, системи та принципів криміналістичної методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;
- оволодіння навичками аналізу та оцінки будь-якої слідчої ситуації;
- формування уявлень про досягнення сучасної криміналістики у сфері протидії злочинності;
- вироблення умінь встановлювати юридично-значущі факти;
- засвоєння можливостей використання криміналістичних рекомендацій у слідчій та судовій практиці;
- формування навичок складання процесуальних документів у відповідності до чинного кримінального процесуального законодавства.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Кримінологія», «Негласні заходи у правоохоронній діяльності», «Досудове розслідування кримінальних правопорушень».

Кореквізити: «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності», «Право національної безпеки України», «Запобігання

кіберзлочинності».

Постреквізити: - .

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Демонструвати розуміння концептуальних підходів у визначенні предмета і системи криміналістики.

РН НД 2. Використовувати понятійно-категоріальний апарат криміналістики у професійній діяльності.

РН НД 3. Застосовувати методи спостереження, вимірювання, опису, експерименту, порівняння, дедукції, індукції, аналогії та спостереження у кримінальному провадженні.

РН НД 4. Застосовувати засоби криміналістичної техніки та техніко-криміналістичні прийоми при виявленні, дослідженні та фіксації доказової інформації.

РН НД 5. Аналізувати та визначати механізм слідоутворення.

РН НД 6. Демонструвати розуміння функціонування системи криміналістичних обліків та можливостей їх використання у кримінальному провадженні.

РН НД 7. Демонструвати розуміння ситуаційно обумовлених тактичних особливостей проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, судових дій, а також тактичних особливостей участі прокурора і захисника у кримінальному провадженні.

РН НД 8. Застосовувати тактичні прийоми та (або) їх системи в умовах дотримання правових та етичних вимог при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій.

РН НД 9. Демонструвати розуміння положень окремих криміналістичних методик розслідування кримінальних правопорушень.

РН НД 10. Формулювати слідчі версії про подію кримінального правопорушення шляхом аналізу наявної первинної інформації.

РН НД 11. Скласти плани розслідування кримінальних правопорушень, плани проведення окремих слідчих (розшукових) дій з урахуванням слідчих ситуацій.

РН НД 12. Аналізувати матеріали кримінального провадження з метою виявлення недоліків розслідування певних видів кримінальних правопорушень, тактичних помилок під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Види навчальних занять та самостійна робота

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.	Предмет, система, методи та завдання криміналістики. Історія криміналістики	Загальні положення криміналістичної техніки	2
2.	Криміналістична ідентифікація	Криміналістична ідентифікація	2
3.	Судова фотографія та відеозапис	Судово-оперативна фотозйомка на місці події	4
4.	Трасологія	Трасологія. Сліди рук людини	2
5.		Трасологія. Сліди ніг людини. Сліди транспортних засобів	4
6.	Судова балістика. Криміналістична вибухотехніка	Судова балістика. Криміналістична вибухотехніка	4
7.	Загальні положення криміналістичної тактики. Організація і планування розслідування	-	2
8.	Тактика проведення невербальних слідчих дій	Огляд місця події	2
9.		Тактика обшуку	4
10.	Тактика проведення вербальних слідчих дій	Тактика допиту	4

11.		Тактика пред'явлення для впізнання	2
12.	Загальні положення криміналістичної методики. Розслідування вбивств	Особливості розслідування вбивств	4
13.	Розслідування військових кримінальних правопорушень	Особливості розслідування військових кримінальних правопорушень	4
14.	Розслідування окремих кримінальних правопорушень проти національної безпеки України	Особливості розслідування окремих кримінальних правопорушень проти національної безпеки України	2

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах:

- підбір та аналітичне дослідження рекомендованої, додаткової навчальної та наукової літератури, релевантних емпіричних даних;
- опрацювання матеріалів лекцій;
- підготовка до практичних занять;
- виконання практичних завдань;
- робота в інформаційних мережах;
- відпрацювання практичних навичок в лабораторіях та комп'ютерному класі кафедри з відповідними навчальними програмами;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези тощо);
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- участь в олімпіадах, турнірах та інших змагальних заходах;
- узагальнення слідчої, судової та експертної практики;
- здійснення аналізу законопроектів і змін до актів законодавства з питань криміналістичного забезпечення досудового розслідування;
- складання проектів процесуальних документів;
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (виконання тестових завдань, ін.);
- підготовка до іспиту згідно з переліком питань, що розроблені

кафедрою, тощо.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Криміналістика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри криміналістики.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
5. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
6. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
7. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.

8. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
9. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
10. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
11. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
12. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.
13. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
14. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
15. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 р. № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.
16. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.
17. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ

України від 10.09.2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

18. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : затв. наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20v0114900-12#Text>.

19. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол: затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 17.08.2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20z0849-20#Text>.

20. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03.11.2015 р. № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

21. Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативно-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України : затв. наказом МВС України та ДДУПВП від 23.08.2002 р. № 823/188. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-02#Text>.

22. Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України : затв. наказом МВС України від 11.09.2001 р. № 785. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

23. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень і Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 р. № 1950/5). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

24. Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.10.2017 р. № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1433-17#Text>.

25. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03.11.2015 р. № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

26. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Генерального прокурора від 17.08.2023 р. № 231. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>.

27. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#Text>.

28. Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування "іКейс" : затв. наказом Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора, Ради суддів України, Вищого антикорупційного суду від 15.12.2021 р. № 175/390/57/72. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0390886-21#Text>.

29. Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.

30. Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 р. № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Література

Основна література

1. Благута Р. І., Мовчан А. В. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання : монографія. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 256 с.
2. Журавель В. А. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан : монографія. Харків : Право, 2021. 448 с.
3. Економічна безпека держави: криміналістичне забезпечення : навч. посіб. / В. В. Топчій та ін. Київ : 7БЦ, 2021. 537 с.
4. Єфімов М. М. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : підручник. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
5. Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2020. 268 с.
6. Копча В. В. Криміналістична техніка, тактика і методика : навч. посіб. Одеса : Гельветика, 2022. 286 с.
7. Корж В. П. Огляд місця події: процесуальні підстави, особливості тактики, криміналістичні рекомендації : наук.-практ. посіб. для слідчих, прокурорів, поліцейських патрул. та кримінал. поліції. Харків : Золоті сторінки, 2019. 224 с.
8. Криміналістика : підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 456 с.
9. Криміналістика : підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.
10. Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк та ін. Харків : ФОП Панов А. М., 2019. 144 с.

11. Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності в умовах змагального кримінального провадження : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2021. 248 с.

12. Плетенець В. М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 424с.

13. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.

14. Розслідування воєнних злочинів і пов'язаних з війною кримінальних правопорушень: кримінально-правові, кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2023. 400 с.

15. Shepitko V. Introduction to Criminalistics. Kharkiv : Apostille Publishing House LLC, 2021. 168 p.

16. Сиводєд І. С. Теоретичні та організаційно-тактичні проблеми розслідування кримінальних правопорушень, які вчинені на окупованих територіях України : монографія. Київ : «Видавництво Людмила», 2023. 924 с.

17. Скрипник А. В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні : монографія. Харків : Право, 2022. 408 с.

18. Textbook of Criminalistics. Vol II: Criminalistic Technique and Tactics / edited by Hendryk Malevski, Valery Shepitko. Vilnius, Kharkiv : Pravo Publishing Hause LLC, 2023. 840 p.

19. Шевчук В. М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи : добірка наук. праць. Харків : Право, 2020. 1280 с.

20. Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки : енциклопедія. Харків : Право, 2021. 508 с.

Додаткова література

1. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті : монографія. Харків : Апостіль, 2019. 196 с.
2. Борисенко І. В. Методика розслідування вбивств із розчленуванням трупа : монографія. Харків : Право, 2021. 720 с.
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. Харків : Право, 2018. 952 с.
4. Гіверц П. В. Криміналістичне дослідження атипової вогнепальної зброї (за матеріалами ізраїльської експертної практики) : монографія. Харків : Апостіль, 2022. 216 с.
5. Developments of criminalistics theory and future of forensic expertology: liber amicorum profesoriui Egidijui Vidmantui Kurapkai. Collective monography / Malewski H., Matulienė S., Shepitko V., Shepitko M., Shevchuk V. and others. Vilnius, Lithuanian association of criminalists, Mykolas Romeris University, 2022. 608 p.
6. Домашенко О. М. Тактичні помилки у слідчій діяльності : монографія. Харків : Апостіль, 2019. 168 с.
7. Застосування безпілотних летальних апаратів під час досудового розслідування : практичний poradnik / А. А. Когут, В. В. Білоус та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2024. 76 с.
8. Капустіна М. В. Методико-криміналістичні засоби забезпечення протидії злочинам. *Право і суспільство*. 2021. Вип. № 6. С. 186–192.
9. Капустіна М. В., Демидова Є. Є., Латиш К. В. Використання сучасних інформаційних технологій при розслідуванні воєнних злочинів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 564–566. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/134.pdf.
10. Латиш К. В., Демидова Є. Є., Капустіна М. В. Можливості цифрової криміналістики під час розслідування легалізації корупційних доходів.

Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 4. С. 581–583. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/139.pdf.

11. Latysh K. V., Demidova Ye. Ye., Kapustina M. V. OSINT as an investigative tool: problems of collection and standardization. Problems of implementing legal norms under modern challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 131–149.

12. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку : монографія / редкол.: О. В. Петришин, В. А. Журавель та ін. ; Національна Академія правових наук України. Харків : Право, 2021. 680 с.

13. Розслідування колабораційної діяльності : практ. посіб. / Є. О. Письменський та ін. Київ : ВД Дакор, 2024. 260 с.

14. Shepitko, V., Shepitko, M., Latysh, K., Kapustina, M., & Demidova, E. (2024). Artificial intelligence in crime counteraction: From legal regulation to implementation. *Social & Legal Studios*, 7(1). P. 135–144.

15. The basics of criminalistics : practical manual / under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

16. Фурман Я. В., Юсупов В. В., Приходько Ю. П., Максимчук І. М. Огляд науково-технічних засобів, що використовуються при розслідуванні злочинів, пов'язаних з використанням вибухових матеріалів (пристроїв) : довідкове видання. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 64 с.

17. Шевцов С. О., Кожевніков О. А. Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування : посібник / М-во внутр. справ України; Експертна служба; Харківськ. наук.-дослід. експерт.-криміналіст. центр. Харків, 2020. 43с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

4. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України - <https://mvs.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - <https://www.gp.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Служби безпеки України - <https://ssu.gov.ua>
9. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань - <https://dbr.gov.ua/>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень - <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/79-kafedra-kriminalistiki>.

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Криміналістика». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1163>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції та практичні, лабораторні заняття; систематично й активно працювати на них; брати участь в обговоренні дискусійних питань криміналістики; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні кейсів; якісно виконувати письмові завдання, лабораторні роботи тощо. Заняття, пропущені з поважних причин,

можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових (науково-практичних) конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язковою вимогою є дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції, цитування актів, судової практики, статистичних звітів тощо). Здобувачі вищої освіти також мають можливість користуватися ноутбуками, планшетами, телефонами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Криміналістика» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних та лабораторних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе/реферату з ініціативи здобувача, виконання завдань щодо відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів, а також умінь та навичок використання тактичних і методичних засобів криміналістичного забезпечення, виконання практичної частини лабораторних робіт та оформлення їх результатів. У ході практичного/лабораторного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,5; 0,75; 1);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Упродовж двох модулів здобувачі виконують 8 лабораторних робіт і представляють їх портфолію. Максимальна кількість балів за лабораторні роботи – 10.

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі виконання тестових завдань. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача до вивчення поточного матеріалу, в тому числі, набуття основних навичок та умінь щодо правильного застосування науково-технічних засобів, виявлення, фіксації, вилучення та збереження доказів, використання тактичних прийомів проведення певних слідчих (розшукових) дій, застосування методичних рекомендацій з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень; активності здобувача освіти у якісному виконанні практичної частини лабораторних робіт та оформленні результатів їх проведення.

Впродовж семестру здобувачі вищої освіти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач допускається до складання іспиту, становить 25 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Криміналістика» при підсумковому контролі у формі іспиту:

Поточний контроль				Лабораторні роботи	Індивідуальна робота здобувачів	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумков а оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2					
п/з	Тестове завдання	п/з	Тестове завдання				
max 6	max 4	max 6	max 4	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (іспит)

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному/ лабораторному занятті	Max 1	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки
	0,75	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Тестове завдання	Max 4	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки
	3	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є незначна кількість несуттєвих помилок
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Оцінка лабораторних робіт	Max 10	Високий (творчий) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	9	Достатньо високий рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	8	Належний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій

	7	Рівень вище середнього щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	6	Середній рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	5	Елементарний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	4	Низький рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	3	Початковий (мінімальний) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	2	Недостатня відповідність щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	1	Невідповідність щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	Min 0	Відсутність певного рівня щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Наукова доповідь	Max 10	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Ґрунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, судова практика, практика органів охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановку його мети та завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Окрім викладення матеріалу робота містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою</p>

		презентації.
	8	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	6	<p>Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.</p>
	4	<p>Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на судову та / або правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.</p>
	2	<p>Робота недостатньо структурована, не має змістовної логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.</p>

	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважає більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу	Max 4	<p>В роботі здійснена анотація обраних за погодженням з викладачем-науковим керівником джерел. Наведено бібліографічний опис анотованого джерела, надана характеристика його змісту, виділена головна ідея, ключові положення.</p> <p>Анотація містить не лише огляд прочитаного матеріалу, а й аналітичну позицію здобувача вищої освіти з приводу отриманої інформації.</p> <p>Здобувач продемонстрував уміння працювати з літературою, аналізувати норми чинного законодавства, використовувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки. Анотація відповідає вимогам, які пред'являються до такого виду робіт. Вказуються причини обрання певної теми, джерел, робіт конкретних авторів, обґрунтовується актуальність теми, наводиться думка здобувача щодо усвідомленого</p>

		матеріалу та формулюється висновок.
	2	Анотація здійснена поверхнево, містить лише огляд прочитаного матеріалу. Здобувач не продемонстрував уміння працювати з літературою, ґрунтовно аналізувати норми чинного законодавства, використовувати у необхідній кількості наукові джерела та правозастосовну практику, виокремлювати проблеми правозастосування та головну думку. Зроблені висновки не в повній мірі відображають зміст анотованого матеріалу або є помилковими.
	Min 0	Анотація містить лише загальний огляд дослідженого матеріалу. Зроблені висновки не відображають його зміст, є помилковими або містять ознаки академічного плагіату.
Есе	Max 6	Есе виконано самостійно, сумлінно та добросовісно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, прецедентах Європейського суду з прав людини, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.
	4	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Розробка схем, таблиць, діаграм	3	Розроблено схему, таблицю, діаграму на основі комплексного аналізу чинного законодавства, узагальнення правозастосовної практики, опанування літературних джерел з навчальної дисципліни, яку вивчає здобувач вищої освіти. Належна систематизація матеріалу дозволила ґрунтовно проаналізувати взаємозв'язки, відмінності тощо. Цей вид індивідуальної роботи бажано проілюструвати презентацією, що значно підвищує її ілюстративність. Робота виконана акуратно, ретельно, ґрунтовно, самостійно.
Створення презентації	3	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою,

		ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Написання та опублікування наукової статті	10	Наукова стаття є логічно завершеною, ґрунтовною, в ній досліджено найбільш актуальні проблеми чи певне питання, яке є важливим для поглиблення знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що ним вивчається. Стаття має науковий стиль викладу. Змістовно їй притаманні точність, зрозумілість, зв'язаність (логічна несуперечливість), цілісність, грамотність, довершеність матеріалу та його високий науковий рівень. Структурні елементи статті відповідають вимогам видання, до якого вона подається. Максимальний бал виставляється за умови опублікування підготовленої статті видавництвом.
Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою здобувач вищої освіти виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
Іспит	Мах 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури і знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої

		кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших із них за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю (іспит)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89

C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34